

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 27. jūlijā
(OR. en)

11082/21

DEVGEN 144
SUSTDEV 103
ACP 77
RELEX 698
ASIM 57
MAMA 133
COEST 189
COAFR 214
FIN 646

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 26. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 415 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAM par Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai garantiju fonda pārvaldību

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 415 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 415 *final*

Briselē, 26.7.2021.
COM(2021) 415 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS
PALĀTAI**

**par Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai
garantiju fonda pārvaldību**

SATURS

1. Ievads	2
2. Darbības konteksts	2
3. EFIA garantiju fonda pārvaldība 2020. gadā	3
3.1. Finanšu pārvaldība	3
3.2. Tirgus attīstība	3
3.3. Portfeļa sastāvs un galvenās iezīmes	4
3.4. Darbības rezultāti	5
4. Finanšu pārskati	5
4.1. EFIA garantiju fonda finanšu pārskati uz 2020. gada 31. decembri	6
4.2. Līdzekļu nodrošinājums	7
5. Mērķapjoma pietiekamības un EFIA garantiju fonda līmeņa novērtējums	8

1. IEVADS

Šā ziņojuma juridiskais pamats ir Regula (ES) 2017/1601 ("EFIA regula"). EFIA regulas 16. panta 3. punktā noteikts, ka Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai ziņojumu par Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai ("EFIA") garantiju fonda pārvaldību iepriekšējā kalendārajā gadā, tostarp novērtējumu par nodrošinātības ar līdzekļiem pietiekamību un EFIA garantiju fonda apmēru, kā arī par nepieciešamību to papildināt.

2. DARBĪBAS KONTEKSTS

EFIA sedz operāciju finansēšanu Āfrikā un ES kaimiņvalstīs, tostarp gan apvienošanas operācijas, gan EFIA garantijas.

EFIA garantija ir svarīgs inovatīvs elements, ko izmanto, lai samazinātu riskus investīcijām ilgtspējīgā attīstībā partnervalstīs, tādējādi palīdzot mobilizēt investīcijas, veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas un sociālo attīstību, maksimāli palielināt papildvērtību, kā arī piesaistīt privātā sektora līdzekļus. Garantija ir paredzēta kā riska mazināšanas mehānisms, lai piesaistītu privātā sektora finansējumu, vienlaikus izvairoties no tirgus izkropļojumiem.

EFIA garantija ir noteikta par kopējo summu 1,5 miljardi EUR, kas jāsedz no Savienības vispārējā budžeta. Papildu iemaksas EFIA garantiju fonda atbalstam ietver 50 miljonus USD no Bila un Melindas Geitsu fonda, 9,6 miljonus EUR no Dānijas, 300 000 EUR no Čehijas un 100 000 EUR no Igaunijas.

Ar EFIA regulas 14. pantu izveido EFIA garantiju fondu, kas ir likviditātes rezerve, no kuras atbilstīgajiem partneriem veic izmaksas EFIA garantijas izmantošanas gadījumā. Savienība ir darījusi pieejamus 750 miljonus EUR, lai segtu savas finanšu saistības, kas atbilst 50 % no ES garantijas saistībām.

EFIA garantiju fonds tika faktiski izveidots 2018. gadā. Līdz 2020. gada 31. decembrim fondā tika iemaksāti 799 miljoni EUR.

Informāciju par EFIA garantiju fonda 2019. gadā sasniegtajiem rezultātiem Komisija sniedza Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai ziņojumā par EFIA garantiju fonda pārvaldību¹.

¹ COM(2020) 346 final.

3. EFIA GARANTIJU FONDA PĀRVALDĪBA 2020. GADĀ

3.1. Finanšu pārvaldība

EFIA garantiju fonda investīciju portfelis tiek investēts saskaņā ar pārvaldības principiem, kas noteikti Komisijas 2017. gada 22. novembra Lēmumā C(2017)7693, ko piemēro arī EFIA garantiju fonda aktīvu pārvaldības pamatnostādņem.

Minētajās pamatnostādņēs paredzēts, ka investīciju portfeļa aktīviem jānodrošina pietiekama likviditāte saistībā ar potenciālajiem garantijas pieprasījumiem, vienlaikus joprojām cenšoties optimizēt peļņas un riska līmeni, kas ir saderīgs ar augsta drošības un stabilitātes līmeņa saglabāšanu.

Tika pieņemtas investīciju un riska pārvaldības stratēģijas, kas atspoguļo investīciju mērķus un tirgus nosacījumu prognozes. Investīciju pieejas mērķis ir dažādot investīcijas starp dažādām fiksēta ienākuma aktīvu klasēm.

3.2. Tirgus attīstība

Tirgus attīstībā 2020. gadā dominēja Covid-19 vīrusa izplatīšanās, tā postošā ietekme uz sabiedrības veselību un pasaules ekonomiku un valdību un centrālo banku ātrā un stingrā politiskā reakcija.

Pateicoties progresam ASV un Ķīnas tirdzniecības attiecībās un kopumā pozitīvajam ekonomiskajam noskaņojumam, fiksēto ienākumu tirgi gadu sāka uz optimistiskas nots. Vācijas 10 gadu obligāciju (*Bund*) ienesīguma likme janvāra vidū sasniedza -0,16 %, kas pēc tam izrādījās augstākais līmenis visa gada laikā.

Vēlāk šajā gadā vairāk nekā puse pasaules iedzīvotāju tika pakļauti pilnīgiem pārvietošanās ierobežojumiem, jo kļuva skaidrs vīrusa radītais apdraudējums, un tas radīja pasaules mēroga satricinājumu gan piedāvājumam, gan pieprasījumam, jo īpaši attiecībā uz klātienē pakalpojumiem. Finanšu tirgi visā pasaulē piedzīvoja pēkšņu satricinājumu, pēc kā sekoja ievērojams nevēlēšanās uzņemties risku un svārstīguma pieaugums. No tā izrietošā vēlme pēc "skaidras naudas" lika daudziem ieguldītājiem veikt aktīvu ārkārtas pārdošanu, kas radīja finanšu tirgu kropļojumus un apdraudēja to stabilitāti.

Kapitāla vērtspapīru tirgi strauji samazinājās, un investori pievērsās drošiem aktīviem, piemēram, Vācijas valsts obligācijām *Bund*, kuru ienesīgums marta vidū strauji samazinājās līdz gada zemākajam līmenim (-0,86 %), un ASV valdības obligācijām, kuru ienesīgums samazinājās vēl vairāk — to veicināja divi ASV Federālo rezervju sistēmas ārkārtas likmju samazinājumi (kopā par 150 bāzes punktiem) marta sākumā. Drošās peļņas likmju dinamika mainījās un vienlaikus ar pārējo fiksēto ienākumu tirgu sāka palielināties tirgus apjukuma un ierobežotas likviditātes apstākļos. Desmit dienas pēc tam, kad *Bund* sasniedza zemāko gada līmeni, to ienesīgums atkal bija -0,20 %. Citu Eiropas valstu obligāciju ienesīguma likmju

starpība attiecībā pret *Bund* ievērojami palielinājās, tāpat kā pārējo fiksēta ienākuma aktīvu kategoriju starpība.

Lai atjaunotu uzticību, valdības īstenoja glābšanas pasākumu kopumus, un centrālās bankas ieviesa stimulējošus monetārās politikas pasākumus (piemēram, procentu likmju samazināšanu un/vai aktīvu iegādi) līdz šim nepieredzētā apmērā, tādējādi palīdzot stabilizēt situāciju tirgos un kopumā panāca aktīvu vērtējumu uzlabošanu. Pēc svārstīga marta starpības, sākot ar aprīli, sāka stabilizēties. Paziņojums par vēl nepieredzētiem fiskāliem pasākumiem visā pasaulē un Eiropā, proti, par 750 miljardiem EUR *Next Generation EU*, veicināja vispārējo ienesīguma līmeņu kāpumu jūnijā, taču centrālās bankas pierādīja savu apņēmību un ierobežoja kāpumu, lai nodrošinātu labvēlīgus finansēšanas nosacījumus laikā, kad pastāv lejupvērsti riski. Gada pārējā laikā eurozonas peļņas likmes un peļņas likmju starpības kopumā pakāpeniski samazinājās, savukārt ieguldītāju uzticēšanās turpināja palielināties, pateicoties progresam vakcīnu izstrādē un jauniem stimulējošiem pasākumiem pēc ASV vēlēšanām novembrī. *Bund* ienesīgums gada beigās bija -0,57 %.

Kopumā fiksēto ienākumu tirgu attīstība, lai gan to raksturo ļoti liels svārstīgums, nodrošināja pievilcīgas ieguldījumu iespējas, kas savukārt veicināja pozitīvu EFIA garantiju fonda peļņu gada beigās.

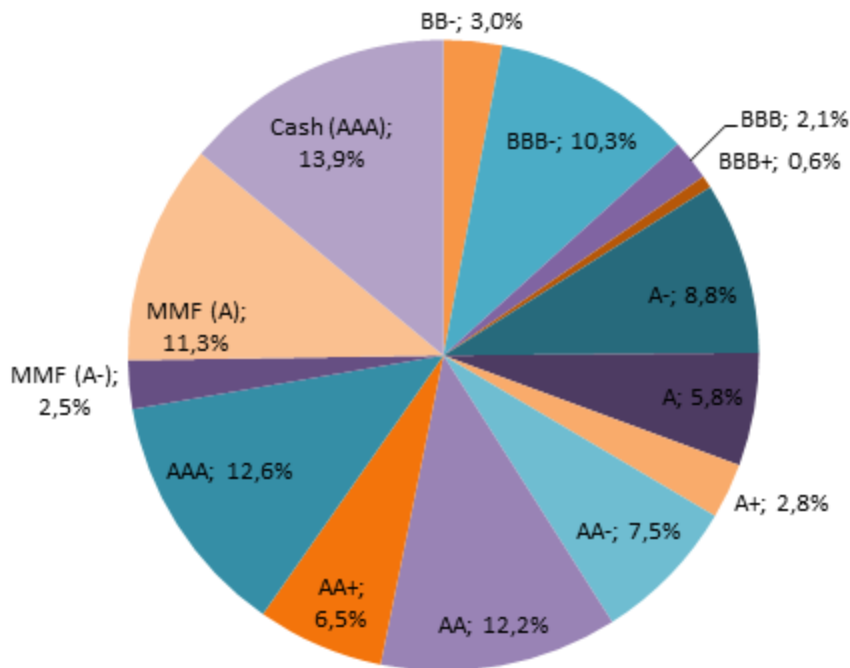
3.3. Portfeļa sastāvs un galvenās iezīmes

Investīciju stratēģija nosaka tādu EFIA garantiju fonda investīciju portfeļa aktīvu pārvaldību, lai tiktu sasniegti investīciju mērķi. Šī investīciju stratēģija tiek izteikta kā etalons, ar kuru nosaka indikatīvo mērķizvietojumu dažādām portfeļa atbilstīgo finanšu aktīvu kategorijām.

2020. gada decembrī investīciju portfeli galvenokārt veidoja vērtspapīri, ko emitējuši suverēni, subsuverēni, pārvalstiskas organizācijas un aģentūras un ārvalstu valdības (46 % no tirgus vērtības salīdzinājumā ar 52 % etalonam), nenodrošinātas obligācijas, ko emitējuši uzņēmumi un finanšu iestādes (14 % no tirgus vērtības salīdzinājumā ar 18 % etalonam), un segtās obligācijas (14 % no tirgus vērtības salīdzinājumā ar 0 % etalonam). Atlikusī daļa tika investēta galvenokārt naudas tirgus fondos.

2020. gada beigās to obligāciju īpatsvars, kas atbilda vides, sociālajiem un pārvaldības kritērijiem, bija 12 %.

Portfeļa termiņš 2020. gada beigās bija 2,41 gads, un EFIA vērtspapīru kredītreitingi sadalīti šādi:

portfeļa lielākā daļa ir investēta likvīdos vērtspapīros un naudas tirgus instrumentos, un atbilstošas tā daļas (32 % no kopējās portfeļa vērtības) termiņš nepārsniedz 12 mēnešus.

Portfeļa profils attiecībā uz tā termiņu, kredītrisku un likviditāti ir kalibrēts saskaņā ar prognozētajām naudas plūsmām, kuras izriet no EFIA darbībām, kam piešķirta ES garantija (piemēram, prognozētie pieprasījumi, ieņēmumi).

3.4. Darbības rezultāti

Gada darbības rezultātus aprēķina, pamatojoties uz svērumu laikā, lai tos neietekmētu portfeļa lielums.

Tirgus vidē, ko raksturo ar veselību saistīts svārstīgums un vēsturiski zems ienesīgums, fonda 2020. gada absolūtie darbības rezultāti bija 0,734 % (darbības rezultāti, piemērojot laika svērumu, pirms jebkādam izmaksām un maksām). Šī peļņa atbilst EFIA etalona gada darbības rezultātiem (0,507 %). Tomēr gan etalona, gan portfeļa 2020. gada darbības rezultātus lielā mērā noteica pozitīvas ienesīguma līknes. Ņemot vērā vēsturiski zemos ES ienesīguma līmeņus, portfeli nākamajos gados varētu negatīvi ietekmēt pretējas līknes svārstības (t. i., ienesīguma pieaugums).

4. FINANŠU PĀRSKATI

Turpmāk ir sniegta finanšu informācija par EFIA garantiju fondu. EFIA garantija 2020. gadā nav tikusi izmantota.

4.1. EFIA garantiju fonda finanšu pārskati uz 2020. gada 31. decembri

EFIA garantiju fonda kopējo aktīvu apjoms 2020. gada 31. decembrī sasniedza 804,12 miljonus EUR. Aktīvi ietvēra ieguldījumu vērtspapīru portfeli, kas klasificēts kā pārdošanai pieejams (692,00 miljoni EUR), un naudu (112,12 miljoni EUR).

Saskaņā ar 2020. gada pārskatu par finanšu rezultātiem gada beigās EFIA garantiju fonda saimnieciskās darbības rezultāti bija -0,62 miljoni EUR. Galvenais iemesls tam bija negatīvo procentu maksas par skaidras naudas turējumiem un vērtspapīriem, un maksām (-1,04 miljoni EUR), ko tikai daļēji varēja kompensēt ar realizētajiem ieņēmumiem no vērtspapīru pārdošanas un vērtspapīru aizdošanas (0,42 miljoni EUR). Nerealizētais kapitāla pieaugums/zaudējumi no pozīcijām EFIA garantiju fondā 2020. gada beigās tika atspoguļoti tikai pozīciju vērtējumā, bet ne saimnieciskās darbības rezultātā. Par EFIA garantiju fonda darbības rezultātiem, tostarp par nerealizēto kapitāla pieaugumu/zaudējumiem, skatīt 3.4. punktu.

Pārskats par finanšu darbības rezultātiem gadā, kas beidzās 2020. gada 31. decembrī

(summas, kas izteiktas EUR, iekavās – izdevumi/zaudējumi, bez iekavām – ieņēmumi/peļņa)

	2020	2019
	EUR	EUR
Ieņēmumi no pamatdarbības	-	-
Pamatdarbības izdevumi	-	-
Citi pamatdarbības izdevumi	(15 000)	(15 000)
<i>Revīzijas maksas</i>	(15 000)	(15 000)
PAMATDARBĪBAS REZULTĀTS	(15 000)	(15 000)
Finanšu ieņēmumi	415 918	188 403
Procentu ieņēmumi no:	152 600	(54 689)
<i>nauda un tās ekvivalenti</i>	-	-
<i>pārdošanai pieejamajiem aktīviem</i>	152 600	(54 689)
<i>citi procentu ieņēmumi</i>	-	-
Gūtā peļņa no pārdošanai pieejamu aktīvu pārdošanas	250 985	240 839
Vērtspapīru aizdošanas ienākumi	12 333	2253
Finanšu izdevumi	(1 024 364)	(448 536)
Procentu izdevumi par naudu un tās ekvivalentiem	(197 065)	(404 272)
Realizētie zaudējumi no pārdošanai pieejamu aktīvu pārdošanas	(727 658)	(15)
Kontu turēšanas maksas un citi finanšu izdevumi	(99 641)	(44 249)
FINANŠU REZULTĀTS	(608 446)	(260 133)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	(623 446)	(275 133)

Bilance 2020. gada 31. decembrī

(summas, kas izteiktas EUR, iekavās – izdevumi/zaudējumi, bez iekavām – ieņēmumi/peļņa)

AKTĪVI

	2020. gada 31. decembris	2019. gada 31. decembris
	EUR	EUR
ILGTERMIŅA AKTĪVI	435 238 107	348 061 980
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	435 238 107	348 061 980
APGROZĀMIE AKTĪVI	368 878 530	251 527 281
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	256 757 770	246 643 539
Debitoru parādi (t. i., vērtspapīru aizdošanas maksas)	2197	1595
nauda un tās ekvivalenti	112 118 563	4 882 147
<i>Norēķinu konti</i>	<i>112 166 318</i>	<i>4 885 215</i>
<i>Uzkrātie procenti par naudu un tās ekvivalentiem</i>	<i>(47 755)</i>	<i>(3068)</i>
KOPĀ AKTĪVI	804 116 637	599 589 261

NETO AKTĪVI UN SAISTĪBAS

	2020. gada 31. decembris	2019. gada 31. decembris
	EUR	EUR
NETO AKTĪVI	804 091 888	599 567 587
Iemaksa no ES budžeta	798 968 935	600 100 000
Patiesās vērtības rezerve	6 090 099	(188 713)
Nesadalītā peļņa	(343 700)	(68 567)
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	(623 446)	(275 133)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS	24 749	21 674
Citas kreditoru saistības	24 749	21 674
KOPĀ NETO AKTĪVI UN SAISTĪBAS	804 116 637	599 589 261

4.2. Līdzekļu nodrošinājums

EFIA garantiju fondu finansē no Savienības vispārējā budžeta un Eiropas Attīstības fonda (EAF). DFS 2014.–2020. gadam detalizēti EFIA garantiju fonda finansējuma avoti ir citstarp šādi: 400 000 000 EUR no EAF vispārējās rezerves un 350 000 000 EUR no Savienības vispārējā budžeta. Finansējumu EFIA garantiju fondam var sniegt arī brīvprātīgas dalībvalstu un citu finansējuma devēju iemaksas, peļņa no ieguldītajiem resursiem, ieņēmumi un summas, kas atgūtas no saistības nepildošiem debitoriem. Igaunija, Čehija, Dānija un Bila un Melindas Geitsu fonds sniedza papildu iemaksas aptuveni 49 miljonu EUR² apmērā.

²Igaunija: 100 000 EUR; Čehija: 300 000 EUR; Dānija: aptuveni 9,4 miljoni EUR; Bila un Melindas Geitsu fonds: 39,2 miljoni EUR (50 miljoni ASV dolāru)

Garantiju fonds tika izveidots 2018. gadā. Līdz 2020. gada 31. decembrim kopējie maksājumi, kas no Savienības fondiem (gan ES vispārējā budžeta, gan EAF) tika saņemti Garantiju fondā un papildināti ar brīvprātīgām iemaksām, sasniedza 799 miljonus EUR. Līdz 2020. gada beigām EFIA garantija netika izmantota.

5. MĒRĶAPJOMA PIETIEKAMĪBAS UN EFIA GARANTIJU FONDA LĪMEŅA NOVĒRTĒJUMS

EFIA regulā EFIA garantiju fonda mērķapjoms ir noteikts 50 % apmērā no kopējām EFIA garantijas saistībām, ko sedz no Savienības vispārējā budžeta. Papildu brīvprātīgās iemaksas no dalībvalstīm vai citiem ieguldītājiem tiek nodrošinātas 100 % apmērā. Pašreizējais neto aktīvu līmenis EFIA garantijā ir 804 miljoni EUR.

Kopumā 2020. gada 31. decembrī ar desmit finanšu iestādēm tika noslēgti astoņpadsmit EFIA garantijas nolīgumi par 1,549 miljoniem EUR, kas, pateicoties līdzekļu devēju papildu iemaksām, pārsniedza sākotnējo EFIA garantijas spēju. EFIA mērķis ir novērst tirgus nepilnības un nepietiekami optimālas ieguldījumu situācijas un veicināt privātā sektora finansējumu. 2020. gadā, Covid-19 vīrusam izplatoties visā pasaulē, Komisija nolēma izmantot EFIA garantiju kā instrumentu, lai palīdzētu partnervalstīm pārvarēt krīzi. Tas nozīmēja, ka EFIA garantijai bija ātri jāpielāgojas globālās pandēmijas radītajām ekonomiskajām vajadzībām, koncentrējoties uz mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MMVU), vietējās valūtas finansējumu un atbalstu veselības aprūpes nozarei. Iepriekš parakstītie nolīgumi par MMVU finansējumu tika papildināti, tika apspriesti un parakstīti jauni nolīgumi. Īpaši svarīga pāreja bija jauns nolīgums par 400 miljonu EUR finansējuma piešķiršanu Covid-19 vakcīnu nosūtīšanai partnervalstīm.

Rīkojoties EFIA garantijas un saistītā garantiju fonda pārvaldītāja statusā, Komisija ir atbildīga par to, lai tiktu saglabāts vajadzīgais likviditātes rezerves līmenis. Komisiju atbalsta Garantiju tehniskā novērtējuma grupa (G-TAG), kuras sastāvā ir kredītriska eksperti no vairākām Eiropas finanšu iestādēm. G-TAG uzdevums ir sniegt neatkarīgas un objektīvas tehniskās zināšanas par jautājumiem, kas saistīti ar bankām, tostarp riska uzraudzībai to projektu īstenošanas laikā, uz kuriem attiecas garantija.

Saskaņā ar G-TAG novērtējumu 2021. gada janvāra atzinumā, pamatojoties uz 2020. gada decembra datiem, varbūtība, ka EFIA fonds tiks izsmelts visā tā darbības laikā (apmēram 19 gadi), pieņemot, ka vidējā cenu subsīdija būs 75 %, ir ievērojami zemāka par EFIA riska pielaižu robežu 10 % apmērā saskaņā ar vidējo scenāriju. Tas attiecas arī uz vidējo scenāriju, pieņemot 100 % subsīdiju, un atbilst robežvērtībām, kas noteiktas EFIA garantiju riska politikas pamatnostādņēs. Tomēr EFIA riska pielaižu robeža tiks pārsniegta augsta riska scenārija gadījumā pieņemot 75 % vai 100 % maksas subsīdijas. Varbūtība, ka EFIA fonds tiks izsmelts viena gada laikā, ir mazāka par 0,02 %, pieņemot 75 % vai 100 % maksas subsīdijas.